

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Tekli P. M.
Piątek: N. M. P. od wykupu niewol.
Sobota: Aureli P. i Kleofasa M.
Niedziela: Ładysł. Cypr. i Just.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 43.
Zachód " " " 6 " 3.
Długość dnia godzin " 12 " 20.
Ubyło " " " 4 " 23.

Wschód księżycy o godzinie 11 minut 56 w.
Zachód " " " 3 " 32 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp " 0 cali 1
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 5° R.

CENA OGŁOSZEŃ:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia numerach porannych, zwykłym niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera mijał także Biuro Ogłoszeń mana i Frendlera, ulica torska nr 18.

Poniedziałek: Przen. św. Stanisł. B.
Wtorek: Wacława Kr. Czeskie
Środa: Michała Archanioła.
Czwartek: Hieronima i Zofii W. R.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9.—Telefon Redakcji nr 126.—Telefon Administr. 141.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Bogusława bł.; jutro Homira.

Nabożeństwa: W kościele św. Ducha przy ulicy Freta nabożeństwo odpustowe ku czci św. Tekli, pierwszej męczenniczki; w kościołach: św. Marcina przy ulicy Piwnej i św. Józefa obłubieńca na Krak.-Przedm. o godz. 10-ej zrana wotywy ku czci św. Tekli; w kościele archikatedralnym św. Jana o godz. 9-ej zrana wotywa, zaś w kościele św. Kazimierza na Nowem-Mieście o godz. 9 1/2 zrana suma, a o godz. 3 1/2 po południu nieszpory ku czci N. Sakramentu.

Zgromadzenia: Sesja zgromadzenia tapicerów. (Mieszkanie p. o. starszego zgromadzenia, Mazowiecka 10—godz. 6 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa obrazu Henryka Aleksandra Zientarskiego „Z krainy gwiazd”. (Sala ratuszowa—od godz. 10-ej rano do 6-ej wieczorem.)—Wystawa Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, Krakowsk.-Przedm. nr. 15 (od godz. 10-ej rano do 6-ej wieczór.)—Wystawa obrazów A. Krywulka. (Hotel Europejski—codziennie od godz. 9-ej rano do 6-ej wieczorem.)

Koncerta: Koncert orkiestry strażackiej. (Zwierzynie—godz. 4 po południu.)

Teatras: Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Mąż z grzechu”; jutro „Wiecznie”, „Consilium facultatis” i „Dwaj nieśmiali” (wzniesienie);—Wielki: dziś „Robert djabeł” (występ gościnny pp. Jana de Negri i Leona Mirandy);—Nowy: (przy ulicy Królewskiej): dziś „Nad przepaścią”; jutro „Muskietierowie”. (Godz. 7 1/2 wieczorem.)

Teatr Buff: dziś przedstawienie niemiecko-żydowskie.

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

Władze miejskie zamierzają w jaknajkrótszym czasie zaopatrzyć w wodę z nowych rur wodociągowych trzy wielkie budowle publiczne, a mianowicie: Zamek królewski, teatr Wielki i ratusz; równocześnie zaś całą ulicę Senatorską od placu Zygmunta do placu Bankowego. Układanie rur będzie o tyle

przyśpieszone, iżby przed rozpoczęciem funkcjonowania maszyn na Koszykach, tj. około kwietnia roku przyszłego, cała robota była ukończoną, a pojedyncze nieruchomości, do tej ulicy przylegające, zdążyły połączyć się z siecią rur wodociagowych. Wydatek na cel powyższy wyniesie podług ogólnego kosztorysu 7,000 rs. i będzie pokryty z bieżących dochodów miejskich.

Maszyny tłoczące na Koszykach zostaną w przeciągu czterech do pięciu miesięcy ustawione oraz w ruch puszczane; najpóźniej tedy w miesiącu kwietniu r. p. będzie się rozkładała woda filtrowana z wysokim ciśnieniem, to jest na najwyższe piętra, w nieruchomościach położonych na następujących ulicach, wymienionych w porządku alfabetycznym: Bracka po obu stronach pomiędzy Żórawią a Chmielną, Chmielna po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Sosnową, Erywańska po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Jasną, Graniczna po obu stronach pomiędzy Graniczną a Żelazną Brama, Jasna po obu stronach na całej swej długości, Jerozolimka po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Nowym-Swiatem, Jerozolimka po stronie północnej, pomiędzy Nowym-Swiatem a Smolną, Królewska po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Graniczną, Marszałkowska po obu stronach pomiędzy Królewską a Wspólną, Nowogrodzka po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Bracką, Plac Warecki po stronie zachodniej na całej swej długości, Rysia po obu stronach na całej swej długości, Świętokrzyska po obu stronach pomiędzy Bagnem a Placem Wareckim, Senatorska po obu stronach od Placu Bankowego do Miodowej, Szkolna po obu stronach na całej swej długości, Szpitalna po obu stronach na całej swej długości, Wspólna po obu stronach pomiędzy Marszałkowską a Kruczą, Zielony Plac ze wszystkich czterech stron, Złota po obu stronach pomiędzy Zgodą a Żelazną, Żurawia po obu stronach od Marszałkowskiej do Brackiej, Żelazna po obu stronach pomiędzy Twardą a Chłodną. Prawie wszystkie przewody rur bocznych w powyżej wymienionych ulicach są ułożone; wyjątek stanowi ulica Senatorska i Żelazna, na których rury w r. b. mają być ułożone oraz Bracka, Szpitalna i Plac Warecki, gdzie w tygodniu bieżącym rozpoczną się odpowiednie roboty.

Roboty wodociągowe na Wiśle zbliżają się do końca. W tych dniach, po zapuszczeniu i umocowaniu smoka, który położony został na stałym gruncie i zabezpieczonym z boków od naporu wody kamiennymi ścianami, przystąpiono do zabetonowania powierzchni, pod którą założony został smok (z wyjątkiem części ssącej) oraz do zabezpieczenia „damby” faszynowej. Główny smok umieszczony jest w ten sposób, że nawet przy obecnym bardzo niskim stanie wody na Wiśle jest jeszcze nad nim pięć stóp wody. Do zupełnego wykończenia tych niezwykle utrudnionych robót, po skończeniu robót betonowych, pozostaje jeszcze wycięcie drewnianych ścian dla swobodnego przepływu wody i uprzątniecie rusztowań, maszyn i mostów, co nastąpi najdalej w przeciągu 10-iu dni.

Kasy groszowe przy ochronach: XIII-tej przy ulicy Nowolipie, XV-tej przy ulicy Twardej, oraz XXV-tej pod rogatkami powązkowskimi, z polecenia warszawskiego Towarzystwa dobroczynności tymczasowo zamknięte zostają, a to z powodu braku odpowiedniej liczby członków do pełnienia czynności przy kasach. Obecnie bowiem tylko sami zarządzający kasami groszowymi załatwiają czynności, kiedy na mocy przepisów powinno być trzech członków, to jest: zarządzający kasą, kontroler i buchalter. Do czasu więc skompletowania przepisanej liczby członków, z interesami po odbiór swych należności zgłaszać się należy do kasy Towarzystwa dobroczynności.

Na przedstawienie warszawskiej rady miejskiej zakładów dobroczynnych w przedmiocie gruntownej restauracji zabudowań szpitala św. Łazarza, zatwierdzonym został kosztorys robót na ogólną sumę rs. 21,243 kop. 46. Roboty te w krótkim czasie rozpoczęte być mają.

Teatrzyk warszawskiego Towarzystwa dobroczynności gruntownie zostanie odnowiony. Prócz tego zaprowadzone w nim będzie oświetlenie gazowe, co wpłynie bezwzględnie korzystnie na ożywienie tego przybytku sztuki.

Odnawianie kościoła św. Marcina (po-angustańskiego) na Piwnej obecnie tak dalece postąpiło, że rusztowanie w połowie już zostało rozebrane i za

a tak od chwili dzisiejszej odmienna, stawała mu przed oczyma. Wszak to przed laty i tu w Lublinie wielokrotnie on bywał. Jeszcze prawie młodzieńcem, a już rozgłosem rycerskiego animuszu i męstwa w podolskich i inflanckich wyprawach wstawiony, witany był zawždy przez szlachtę z zapalem: sława jego czynów walecznych biegła wszędy przed nim, torując mu drogę nawet wśród nieznanych okolic i ludzi. Opowiadano sobie wszędy, jako on jeszcze pod Gdańskiem, w pojedynkowych utarczkach zawždy szczęśliwie a mężnie z rebelizantami się potykał, jako pod Toropcem Mikołajowi Jazłowieckiemu życie ocalił, jako pod Pskowem zsiadłszy z towarzyszymi swymi z konia, pieszko do szturm szedł, zagrzewając innych przykładem bohaterstwa swego...

A wszakże on i teraz—teraz silniej niż kiedykolwiek—czuje w sobie ów ogień zapalu, który go niegdyś ku zwycięstwom wiodł? Wszak on i dzisiaj gotów jest w walce orężnej nieść życie w ofierze? Wszak po moskiewskiej wyprawie, szukając okazji do czynów rycerskich, szedł aż na Węgry i tam pod zamkiem Berynem na pięćdziesięciu Turków w dzień się jeno koni skoczył i do odwrotu ich zmusił? Żali on dzisiaj nie ten, którego zwano „junak serdeczny”?

Zerwał się Stadnicki od stołu, a twarz błąda gorączkowym zapalała rumieńcem. Począł biegać po izbie.

Junakiem ci on jest—i nieczego się nie zleknie, choćby w ogień iść, ale już nie serdecznym junakiem... Goryczą zapłynęło mu serce, sztyrdemem wykrzywiły się usta, jakaś klątwa spadła na żywot cały. Zawrócić się już niepodobna, jak niemożna wymazać wspomnień, a z duszy srogiego żalu wyrzucić...

— Cóżem miał za krwawe usługi me? — szeptał i pięście zaciskał.

A niewidzialna jakaś ręka kreśliła przed jego okiem coraz posępniejsze obrazy przeszłości. Przypomniała żrenica zapalała się raz ogniem młodości, to ciskała iskry tłumionego gniewu, to się zasuwiała szarą zwątpienia pomroką.

Jakaś fatalność sroga spychała go zawždy na dno przepaści, ilekroć podnieść się usiłował, ilekroć chciał zerwać z awanturniczym żywotem, a działać na pożytek Rzeczypospolitej. Dziś, ogłoszony banitą, wielokrotnymi kondemnatami ścigany, zmuszony dla bezpieczeństwa otaczać się zbrojną drużyną, stał się on postrachem niemal całego kraju, „djabłem łańcuchowym”, przed którym rozbiegano się w popłochu, żegnając się krzyżem świętym.

A przecież zdawało mu się, iż nie czynił on nic gorszego od wielu innych. Że wiodł zażartą walkę z sąsiadem swoim p. Łukaszem Opalińskim, starostą leżajskim, że w walce tej niejedną człok życie stracił, niejedną włoskę zgorzała, niejedną dwór złupiony został, toć przecie Opaliński odwzajemniał

34)

STAROSTA ZYGWULSKI.

Przez

Adama Krechowieckiego.

(Dalszy ciąg.)

VII.

Stanisław Stadnicki przyjechałszy w dzień śmierci rotmistrza Szornela do Lublina, ani się spodziewał, iż jego kompanja tejże nocy wpadnie do miasta, dał bowiem wyraźny rozkaz, aby cała ta horda na przedmieściu Wieniawa pozostała, do Lublina, gdzie podówczas trybunał roki swe odbywał, nie wając się wkraczać. Był zaś właśnie w tym momencie bardzo ponury i w jakowejś posępnej medytacji pogrążony.

Zajawszy w gospodzie „pod Barankiem” małą komnatę obok izby, gdzieśmy p. Niezabitowskiego widzieli, pomimo późniejszej pory o spoczynku cale nie myślał, lecz dając folę wewnętrznemu wzburzeniu, które się na jego obliczu wyraźnie odbijało, to usiadł na ławie przed stołem, głowę na rękę wspierając, to zrywał się i w alteracji wielkiej po izbie biegał, a urywanemi słowy nie wesoło wypowiadał myśli. Cisnęły mu się one tłumem do głowy i nie dawały spoczynku. Cała przeszłość, tak zda się niedawna,

kilka tygodni świątynia ta, jedna z najdawniejszych w mieście naszym, zupełnie odsłonięta zostanie.

== Z teatru i muzyki.

* Towarzystwo muzyczne rozpoczęło wczoraj sezon wieczorem, którego główną siłą przyciągającą był udział utalentowanego skrzypka, p. Tymoteusza Adamowskiego.

O grze młodego artysty wyraziliśmy już na tem miejscu zdanie po pierwszym jego koncercie, danym w teatrze Letnim.

Występ wczorajszy sympatycznego wirtuoza odbył się w warunkach o tyle pomyślniejszych, że rezonans sal reductowych, jakkolwiek w ogóle nieszczerzólny, zawsze jednak lepszy jest niż w Saskim ogrodzie.

Mimo więc takie małe niedogodności, jak obniżanie się stroju w dość wysokiej temperaturze, a nawet pęknięcie struny w ciągu wykonania odegranego nad program „Nokturnu” Szopena, ton skrzypiec brzmiał nierównie jędrniej, skutkiem czego cała interpretacja miała silniejszy, energiczniejszy charakter.

Pan Adamowski posiada wszystkie zalety „solidnego” skrzypka; ton dźwięczny, smyczek pewny, lewą rękę wybornie wygimnastykowaną, styl w grze szlachetny, poważny, bez gonitwy za błyskotliwymi efektami — słowem, jest to artysta, zajmujący w rzędzie koncertujących dziś wirtuozów pokaźne miejsce.

Jako solistka we wczorajszym wieczorze występowała amatorka panna Pinkertówna, której śpiew był również w swoim czasie oceniony w naszym piśmie.

Panna Pinkertówna włada bardzo przyjemnym mezo-sopranem i używa go w sposób świadczący o odbytych już do pewnego stopnia studiach.

Uzdolniona niewątpliwie amatorka posiada wrodzoną widoczną łatwość w koloraturze; gamy, tryły, *staccato* swobodne są i lekkie; we frazowaniu znać dokładne zrozumienie myśli muzycznej, tylko gustu więcej przydałoby się niekiedy, np. w arji z „Semi-ramidy”, której interpretacja robiła wrażenie pracowicie wyuczonych *solfedziów*.

O wiele lepiej wydały się drobne piosenki, odśpiewane ze szczerem uczuciem.

Chóry Towarzystwa wykonały po raz pierwszy „Pieśń wiosenną” p. M. Biernackiego, a wykonały, przynajmniej należy, nieszczerzólnie.

Sama pieśń nagrodzoną była drugą nagrodą na konkursie Towarzystwa muzycznego, przyczem widocznie zwracano uwagę przede wszystkim na dobrą istotnie robotę tego utworu, bo co do charakteru „Pieśni” p. Biernackiego zastosować można do każdej innej pory roku, tak tam mało poezji i powiewów wiosennych.

Orkiestra popisywała się dwa razy; wolelibyśmy żeby to było raz jeden i to wtedy, kiedy wykonywano antrakt z „Maufreda” Reinekego, bo można się za to sympatycznie o niej odezwać.

Uwertura z „Egmonta” grana była bardzo niedolnie; instrumenta dęte nie dały ani jednego akordu czystego; całość, prowadzona w tempie niemilośnie rozwleczonem (zapewne dla ułatwienia amatorom), nużyła, zamiast sprawiać przyjemność.

Dowód to, jak należy oględnie wybierać utwory dla sił poczynających.

się mu sowiecie, a inni co lepszego czynili? Stryjeński jego Adam i Stanisław Stadnicki, stoczyli krwawą batalję w Przemyślu z Janem Tomaszem Drohojowskim, referendarzem koronnym, sprofanowali katedralny kościół tamtejszy i tegoż Drohojowskiego, siedmdziesięcioletniego starca, zamordowali okrutnie, a przecież nie im się za to nie stało: byli zawsze w łaskach królewskich i nawet dostojenstwa senatorskie mieli. Za cóż więc on, od wszelkich zaszczytów odsunięty, cierpieć miał taką pogardę? Myślał dawniej o zbliżeniu się do króla i dworu, ale cóż tem uzyskał? Za krwawe usługi jego dano mu zygwulskie starostwo w Inflanciech, żadnego nie mającego znaczenia, gdy inni bez zasług opływali w łaski i tytuły. Więc już teraz o zbliżeniu się nie myśli; z Węgier, z kąd niedawno wrócił, przywiózł on inne plany, które w razie sukcesu powetują mu wszystkie dawniejsze klęski i poniżenie dzisiejsze.

A był to właśnie moment dla planów ambitnych najspokojniejszy.

Zdawną już przechodził jakiś wichur przez całą Rzeczpospolitą, podniecając skłonne do wzburzenia umysły. Niepokoje z dyssydentami, a najbardziej niesnaski kanclerza Zamojskiego z królem Zygmuntem III, przygotowywały powszechną zawieruchę. Po śmierci kanclerza, gdy niechęć przeciw Zygmuntovi coraz bardziej wzrastała, przypominano sobie snadnie, że sam Zamojski zwolywał zjazydy przeciw królowi i oskarżenia przeciw niemu podnosił.

== Listy frachtowe.

Obecny format listów frachtowych, sporządzonych wedle wskazanego przez ministerjum komunikacyj wzoru, jest wielce niedogodny; wielkość ich utrudnia manipulację, a waga pomnaża kosztą handlowe.

Dla usunięcia tych niedogodności pp. handlujący zwrócili się do komitetu giełdowego warszawskiego z żądaniem, aby komitet postarał się o wyjednanie pozwolenia na drukowanie tychże listów frachtowych na papierze cienkim, drukiem drobnym, coby i format i wagę tych tak ważnych dokumentów zmniejszyło.

Dowiadujemy się, że p. minister komunikacyj na przedstawienie komitetu desiderata te uwzględnił.

Udogodnienie to wprowadzone zostanie w miarę wyczerpania zapasu dotychczasowych listów frachtowych.

== Nowe przedsiębiorstwo.

Jeden z przedsiębiorców zamierza otworzyć w Warszawie nowy kantor stręczenia mieszkań.

Przedsiębiorstwo to ma rozpocząć działalność w przyszłym miesiącu.

Nie pierwszy to raz usiłowano u nas udogodnić publiczności manipulację wyszukiwania lokali, kantory wszakże były zamykane dla braku powodzenia.

Może nowa próba przyniesie pomyślniejsze rezultaty.

== Spekulacja niemiecka.

Ukazały się w składach tutejszych obrazy na szkłe malowane, przedstawiające sceny z dziejów naszych, a mianowicie: obronę Częstochowy i Wiednia.

Utwory te wyszły z pod pędzla niemieckiego.

== Kobieta weterynarz.

Panna M., córka tutejszego urzędnika kolejowego, po skończeniu gimnazjum, udała się obecnie do Petersburga, dla uczęszczania na kursa weterynaryjne. Będzie to chyba pierwsza polka, oddająca się temu zawodowi.

== Z pracy kobiet.

Od pewnego czasu pojawiły się kobiety jako szklarze.

Obchodzą one ze swoim przenośnym warsztatem podwórza, ofiarując usługi do wprawiania szyb, kitowania okien itp.

Naturalnie, iż szklarze mężczyźni z zawiścią patrzą na konkurentki i starają się dowodzić, że kobiety nie znają szklarskiego rzemiosła.

Tymczasem, jak nas zapewniał jeden z właścicieli nowowyprowadzanego domu, dwie szklarki, którym powierzył wprawianie szyb we wszystkich oknach, wywiązały się z obśtalunku bardzo dobrze.

== Po raz drugi.

W tych dniach przywdziała welon siostry miłosierdzia panna **, młoda osoba, która poprzednio już była siostrą, a przed półtorarokiem wystąpiła ze zgromadzenia, mając wyjść za mąż.

Narzeczeni mieli się połączyć w maju r. b., lecz na trzy dni przed oznaczonym terminem ślubu p. X., dyrektor cukrowni w okolicach Berdyczowa, uległ smutnemu wypadkowi, a mianowicie spadł przy oglądaniu strychu w fabryce z wysokości trzech pięt.

Śmierć nastąpiła w kilka dni później.

Za tym przykładem isć było łatwo, a chociaż powody były całé różne, fakt buntu jednakim był z pozor. Zwolywał kanclerz niegdy zjazd do Jędrzejowa przeciw Zygmuntovi i okazywał na nim listy królewskie, a obwiniał go o znowy z dworem rakuskim, to i teraz biegano po Rzeczypospolitej, a podnosząc grawamina przeciw królowi, zwolywano wiece i zjazydy. Wreszcie wojewoda krakowski, Zebrzydowski Mikołaj i Janusz Radziwiłł stanęli na czele malkontentów, a zgromadziwszy w okół siebie liczne zastępy szlachty, gotowali się do zbrojnego wystąpienia przeciw królowi.

— Polak, powtarzała szlachta podówczas, zawżdy wesółym w królestwie swem jest i nie ma na sobie niewolnego obowiązku żadnego, nie będąc nie królowi, panu swemu zwierzchniemu winien, jedno to: tytuł na pozwie, dwa grosza z łanu, a pospolitą wojnę; czwartego nie ma Polak nic, coby jemu w królestwie myśl dobrą kaziło...

A oto tej wolności nieograniczonej zdawało się grozić niebezpieczeństwo. Chodziły wieści, że król zamierza zamienić Rzeczpospolitą w dziedziczne i samowładne królestwo, przyczem pamięć oskarżeń o znowy z domem rakuskim, która przechowywała się po śmierci kanclerza, wciąż jeszcze straszyla szlachtę. Oprócz tego były liczne inne grawamina, pomiedzy któremi zarzut, iż rozdawano dostojenstwa i urzędy ludziom niezasłużonym, najbardziej podobał się ogółowi, zarzuty zaś, iż dyssydentów prześladowano, zabierano im świątynie i dobra, aby takowe

Narieczona ciężko odchorowawszy zgon ukochanego, była bliską utraty zmysłów.

Przyszedłszy do zdrowia, postanowiła nieodmiennie zostać znowu szarytką i obecnie zamiar swój do skutku przywiodła.

== Nowy proceder.

Przy rogu ulicy Marszałkowskiej i Złotej niemal codziennie można spotkać młodą dziewczynę, która roniąc łzy rzęsisie, opowiada każdemu, kto o ich przyczynę zapyta, że zgubiła rubla przeznaczonego na lekarstwo dla chorej matki.

Niejedną z przechodniów litując się nad położeniem „nieszczęśliwej”, daje jałmużnę.

Opowiadano nam jednak, że dziewczyna ta prowadzi stale swój proceder już od dość dawna.

Wartoby, aby ci, do kogo to należy, zwrócili na tę oszustkę uwagę.

== Kradzieże.

Ze składu w koszarach pułku połtawskiego skradziono 30 kożuchów, 25 par butów i kilkanaście mundurów. — Na Gnojnej włóścianinowi Słońskiemu wyciągnięto portmonetkę z kilkunastu rublami. — Na Sowiej pod nrem 5-ym skradziono ze strychu bieliznę należącą do kilku lokatorów. — Na Dobrej pod nrem 24-ym z mieszkania p. Wernerta skradziono garderobę wartości 125 rs. — Na Nowym-Swiecie pod 58-ym w sklepie mydlarskim spełniono kradzież świec na sumę około 100 rs. — Na Piwnej przy skrajce ku placowi Zamkowemu, Kazimierzowi Sabowskiemu wyciągnięto pugilares zawierający kilkadziesiąt rubli.

== Awanturnicy.

W dniu wczorajszym na Zabkowskiej dwaj pijani awanturnicy bez żadnego powodu pobili Chaję Binterfusową, która spokojnie przechodziła.

Binterfusowa została zranioną nader ciężko w głowę. Awanturników ujęto.

== Zuchwały handlarz.

W dniu wczorajszym policja przytrzymała Chila Rosenberga, sprzedającego niedojrzałe owoce.

Odprowadzony do kancelacji cyrkułu 5/6 w rozdrażnieniu pchnął silnie 12-letniego Juliana Wołowicza, syna policjanta.

Małec upadł i złamał prawą rękę.

Rosenberg został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

== Przy pracy.

W dniu wczorajszym w fabryce braci Owajerów pod nrem 7-ym przy ulicy Esplanadowej, robotnik St. Dziewulski przez własną nieostrożność odcinał sobie palec u lewej ręki.

Poszwankowanego, po udzieleniu doraźnej pomocy lekarskiej, odwieziono do domu.

== Wściekły pies.

W dniu wczorajszym pod stacją Mrozy, na wiorście 5b wściekły pies pokąsał droźniczkę Domańską i jej córkę.

Psa zabito, pomoc zaś lekarska dla chorych wezwana została z Pragi.

Zarząd kolei ma zająć się dalszą kuracją chorych.

== Z jarmarku łowickiego.

Okólniki pełne koni i bydła rogatego, faktorzy w wijają się na wszystkie strony, przed kramami w rynku stoją handlarze, strojąc swe fizjonomie w odświeżne, wyjątkowo uprzejme uśmiechy, a w handlach i restauracjach przygotowano wszelkie delikatesy i trunki, mimo to jarmark robi kompletne *fiasco*, gdyż nie ma kupujących i zjazd dotychczasowy nie wyrównywa nawet najlichszym jarmarkom, jakie się już dawniej w Łowiczu zdarzały.

Doprawdy, iż obecny wygląd miasta przy rozpaczliwym zawiedzeniu wszelkich nadziei rozmaitych procederzystów, doprowadza do wniosku, że to *finis* owym sławnym niegdyś jarmarkom Matenszowskim.

katolikom oddać, burzyły wszystkich różnowierców i ściągały ich także pod chorągiew Zebrzydowskiego, jakkolwiek on gorliwym był w wierze katolickiej zelantem.

Tak oto przygotowywała się rokoszowa robota, z której dla własnych planów postanowił skorzystać Stadnicki. Lekce on sobie ważył zamysły Zebrzydowskiego, o którym wiedział, że zbyt daleko nie pójdzie i gotów z królem paktować. Stadnicki zaś paktów nie chciał żadnych, ale z rzeczywistymi zamiarami swemi postanowił tać się do czasu, gdy zbierawszy dostateczną liczbę stronników, będzie mógł o własnych siłach wystąpić. Do tego momentu owe Zebrzydowskiego roboty mogły mu tylko za dogodny pozór służyć do uwijania się po kraju i burzenia umysłów. Tak też i czynił, a od kilku miesięcy to w okolicach Sandomierza, to w lubelskim kręcył się ustawicznie, usiłując jednać sobie umysły szlachty. Szło mu to wszakże z początku nie sporo. Szlachta dość nieufnem okiem spozierała na tego, którego powszechnie zwano „djabłem łańcuckim”, a o którym wiadano, że ciężą na nim kondemnacye a o którym wiadano, że ciężą na nim kondemnacye a o którym wiadano, że ciężą na nim kondemnacye srogie za rozliczne bezprawia i gwałty. Drużyna też jego wyglądająca na dziką hałastę, a korzystającą z każdej sposobności do gwałtów i rabunków, dawała ciągle przeciw Stadnickiemu skargi.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z tego jednak co jest, wypada dać sprawozdanie, zwłaszcza, iż podaż jarmarczna, objawiająca się w dostawionym inwentarzu, przewyższa dostawę zeszłoroczną.

Partje koni ciągle przybývają, na bydło rogacie prawie nie ma już miejsca, a tymczasem pojawiają się w okólniku amator kupna stanowi prawdziwą osobiwość.

Z dostawionych koni, te co były prawdziwie dobre, z pewnej ręki, bez obawy podejrzenia, tak zwykłego u specjalistów facjend koni, znalazły nabywców, chociaż po cenach o wiele niższych, aniżeli na razie były postawione.

Kilka tranzakcyj wraz z cenami podajemy.

Z Grzymiszewa parę cugowych karych koni sprzedano za 680 rs., chociaż pierwotnie żądano 850 rs.

Dzielną czwórkę siwosów półkrwi, dostawioną z płockiego, nabył pan Wilczyński z Kraszewic, za 1500 rs., chociaż zdaniem znawców, w innej porze za tę czwórkę 2000 rs. nie stanowiłoby ceny wygórowanej.

Ogiery reproduktory, z pod Pułtusa, o których wspominaliśmy wczoraj, nabył kupiec Wejss z Torunia i zapłacił żadaną sumę, nie nie utargowawszy.

W ogóle konie trzy i czteroletnie do zaprzęgu powozowego sprzedawano w cenie od 250 do 400 rs., zawsze więc o 20% niżej aniżeli w roku zeszłym.

Fornalki stosunkowo były jeszcze tańsze i kilka tranzakcyj dopełniono po 280, 320, 370 rs. za parę.

Jeżeli brakuje kupców krajowych, to natomiast pracy handlarze zjechali w znacznym komplecie, a na ulicach stają coroczni bywalcy jarmarku łódzkiego, jak: Wejss i Körner z Torunia, Rittendorf z Królewca, oraz Wehler, agent wojskowy, zakupujący konie dla armji.

Wszyscy ci handlarze, działając solidarnie, pomimo cen niskich, jednak radzi więcej utargować, a widząc zastój w ruchu jarmarcznym, tem bardziej wyczekują do ostatniej chwili, aby nakupić koni za bezcen.

Na bydło popyt prawie żaden, a ztąd ceny bajecznie niskie.

Krowy nie mają żadnego pokupu, a za woły płacono od 50 do 70 rs. takie, które w innej porze obfitości paszy były warte od 80 do 100 rs.

W dziale owiec i trzody chlewnej nie ma dotychczas ruchu.

= Czyn nieobywatelski.

W dniu 19 ym b. m. wybuchnął pożar w okolicy Żychlina.

Straż ogniowa żychlińska natychmiast zebrała się w komplecie, aby wyruszyć do ognia, a jeden z miejscowych obywateli pan G., sądząc że pali się wioska należąca do jego ziemia, dał do przewiezienia części straży wóz czterokonny z parobkami.

Straż wyruszyła, nim jednak przybyła na miejsce, dopędził ją posłaniec konny pana G. z rozkazem zażegnania z wozu strażaków i powracania do domu, ponieważ okazało się, że pali się nie w tej wsi, którą pan G. miał na myśli, lecz w Aleksandrówku.

Parobcy rozkaz wykonali i członkowie straży ochotniczej musieli przebyć resztę drogi, to jest parę wiorst piechotą.

Ze straty z pożaru wynikły większe, niżby być mogły, zawdzięczać to należy dziwnemu pocuciu obywatelskiemu i ludzkości pana G.

= Szkoła rzemiosł.

Z Żytomierza donoszą nam, iż w gronie miejscowych obywateli rozpoczęły się znowu starania w celu otwarcia w tem mieście szkoły wieczornej dla terminatorów rzemieślniczych.

Szczegółowy program szkoły ma być wkrótce przedstawiony do zatwierdzenia władzy wyższej.

= Na wpisy.

Dochód z przedstawienia amatorskiego, urządzonego w dniu 12-ym b. m. w Dąbrowie górniczej, w kwiecie około 180 rs., przeznaczono na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum piotrkowskiego.

Za staranne odegranie czterech jednoaktówek należy się amatorom szczerza podzięką.

Z s a d ó w.

Pod zarzutem podpalenia.

Od dwóch dni już toczy się w I-ym wydziale karnym sądu okręgowego sprawa Wulfa i Karoliny Rabinersonów oraz Zeimana i Rozalji Reinholdów, oskarżonych o podpalenie sklepu galanterijnego przy ulicy Nalewki pod nrem 10-ym, w celach asekuracyjnych.

Pożar wszczął się w sposób dość tajemniczy. O godzinie 10-iej wieczorem d. 25-go maja 1884-go r., już po zamknięciu sklepu, stróż domu, w którym sklep był położony, Dominik Ambrzykowski, oraz lokatorzy Emiljan i Feliks Łagodziński, zauważyli w ostatnim pokoju sklepu płomienie, obejmujące pułki sklepowe z złożonemi na nich towarami.

Na skład użytych było w sklepie Rabinersonów i Rein-

holdów cztery pokoje i właśnie w czwartym z nich, według zeznania świadka Łwaszenki, który pierwszy zajrzał do sklepu przez okno, zaczął się pożar od stołu, stojącego w głębi pokoju.

Po otwarciu okien i drzwi ze składu rozeszła się woń siarki. Zapach był tak mocny, że dostał się przez sufit do położonego nad sklepem mieszkania Feliksa Łagodzińskiego, przyczem na samowarze i kilku znajdujących się tam przedmiotach miedzianych zauważono żółty osad, jaki zwykle powstaje przy paleniu siarki.

Okoliczność ta rzuciła na właścicieli sklepu podejrzenie, które wzmocniło się jeszcze bardziej, kiedy się przekonano, że sklep Rabinersonów i Reinholdów ubezpieczony był w towarzystwie asekuracyjnym „Nadzieźda” na 40,000 rs.

Rozpoczęto śledztwo, które dostarczyło następujących danych, służących za podstawę aktu oskarżenia.

W sklepie czworga wspólników pracowało zwykle trzech pomocników, Wulf Gewerman, Moszek Borenstein i Wigdor Weintal. Około świąt Wielkanocnych 1884-go r. Gewerman i Weintal zostali oddaleni i pozostał tylko Borenstein. W dniu pożaru Rabinerson wyprowadził go z listem na kolej wiedeńska i w sklepie pozostał tylko oba małżeństwa. Kiedy Borenstein wrócił z kolei, sklep był już zamknięty, poszedł więc do domu i dopiero nazajutrz dowiedział się o pożarze.

Podług słów stróża domu, Ambrzykowskiego, Borenstein i Reinhold byli w złych bardzo interesach: kupujących przychodziło niewielu, ale za to często nieznanymi jacyś ludzie wynosili towary całymi paczkami na miasto. Na godzinę przed pożarem Karolina Rabinerson zamknęła sklep i poszła do domu.

Ze właścicielami sklepu byli zachwiani w interesach, sprawdzono to badaniem ekspedytorów, którzy sprowadzali dla nich towary. Jednemu z nich, Poznańskiemu, zostali oni dłużni 2,000 rs., drugiemu, Feigenbaumowi, 1,000 rs., wreszcie Maliniakowi około 1,000 rs.

Jakkolwiek sklep przez pośrednictwo agentów Matiasa Kona i Wulfa Gluskińskiego został zaasekurowany na 40,000 rs., towaru jednak na rzeczoną sumę (według aktu oskarżenia) nie było.

Sędzia śledczy, który oglądał sklep natychmiast po pożarze, zauważył, że paczki i pudełka z towarami stały na brzegach pułek, myląc niejako patrzącego, po za niemi jednak dużo było wolnej przestrzeni i sklep, choć napózór pełny i zasobny, nie przedstawiał wielkiej wartości. Był on do lipca poprzedniego 1883-go r. zaasekurowany w Towarzystwie „Rosja” na 45,000 rs., następnie jednak Towarzystwo odmówiło asekuracji i dopiero w marcu 1884-go r. ubezpieczenie przyjął „Nadzieźda”.

Eksperti wezwani przez sędziego śledczego i towarzystwo asekuracyjne, ocenili towar w pierwszych trzech pokojach sklepu (dokład pożar nie sięgnął) na 10,629 rs., w czwartym zaś w przybliżeniu na 7,000 rs., czyli ogółem mniej więcej na 18,000 rs. Podług eksperta Razumiejewa wartość spalonego towaru nie przekroczyła 5,000 do 6,000 rs. Tymczasem właściciele sklepu polikwidowali sobie straty przeszło 40,000 rs. i wezwali Towarzystwo „Nadzieźda” w lipcu 1884-go r. o wypłacenie im tej sumy.

Przystąpiono do rewizji ksiąg i papierów, na wstępie jednak okazało się, że przedstawione przez Rabinersona i Reinholda księgi nie mogą służyć za podstawę do jakichkolwiek wywodów. Pomijając już to, że były one prowadzone niedbale i nieporządnie, niektóre z nich wcale nie zostały złożone przez poszkodowanych.

I tak, w księdze bieżącej 1884-go r. wykazany został remanent w towarach z poprzedniego 1883-go r. na 49,896 rs. i gdyby ta pozycja była dowiedziona, wypadłoby przyjąć, że w dzień pożaru wartość towarów w sklepie wynosiła 48,902 rs., a więc wynagrodzenie asekuracyjne wypadłoby około 40,000 rs.

Tymczasem księga z r. 1883-go, która mogłaby jedynie usprawiedliwić pozycję remanentu, wcale złożoną nie została. Te i wiele innych niedokładności zaprowadziły ostatecznie oboje Rabinersonów i Reinholdów na ławę oskarżonych.

Na posiedzeniu wtorkowym oskarżeni do winy się nie przyznali, przystąpiono więc do badania świadków, których wezwano czterdziestu kilku. Do dnia dzisiejszego złożono zeznania dopiero dwudziestu kilku, pozostaje zatem do zbadań około dwudziestu.

W obronie oskarżonych stają adwokaci przysięgli Pełowski i Jakób Kirsztrot, interesa towarzystwa asekuracyjnego popiera adw. przys. Sztenger.

E. W.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Sposób odświeżania białych atlasów i innych materyj jedwabnych tegoż koloru.

Odświeżanie powyższych tkanek może być dokonywane dwoma sposobami, a mianowicie: na mokro i na sucho. Pierwszy sposób, polegający na zwilżeniu owych materyj w mydlinach i na poddaniu ich następnie działaniu kwasu siarkowego, o której to manipulacji mówiliśmy w swoim czasie, jest dosyć ambarasowny i nie zawsze daje się zastosować; dokonany zaś z niedostateczną znajomością rzeczy, zamiast pomódz może niekiedy zaszkodzić. Dlatego też jest bezpieczniej, a nieraz nawet i skuteczniej, używać drugiego sposobu, to jest odświeżania suchego. Sposób postępowania w tym celu jest następujący. Utrzeć na drobny proszek nieco białej, tak zwanej hiszpańskiej kredy. Rozpiąć na stole, o ile można najrówniej, zbrudzoną materję, posypać ją proszkiem i delikatnie nacierać czystym wełnianym gałgankiem w kierunku włókien lub włosu. Po uskutecznieniu tej operacji proszek strząpać i nacierać powtórnie materję osródkiem gorącego chleba lub bułki, która wyprowadza zbytek proszku i powraca materji utraconą białosć i połysk. Radzilibyśmy zastosowywać ten sam sposób do czyszczenia białych męskich kamizelek. Takowe, jak wiadomo, brudzą się bardzo łatwo, a częste pranie szkodzi im podwójnie, powodując najwypierw pożółknięcie tkanki, a następnie przyspieszając zniszczenie takowej. Dogodniej jest zatrzeć pojedyn-

czą plamę kredą, aniżeli całą kamizelkę oddawać do prania.

NEKROLOGJA.

† S. p. Ignacy Wałęcki, kasjer oddziału banku państwa w Łomży, przeżywszy lat 33, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, w dniu 20-ym września 1886 r. zakończył życie. Stroskani: żona, córka, rodzice i siostra zapraszają krewnych, przyjaciół, znajomych i kolegów na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w d. 23-im września, to jest we czwartek o godzinie 11-iej zrana, w kościele Narodzenia Najśw. Marii Panny na Lesznie, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i tegoż dnia o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1127

TELEGRAMY

„KURJER WARSZAWSKI”.

Łwów 22-go września.—W Kałuszu spłonęło dzisiaj trzysta domów. (Jest to miasteczko położone w powiecie stryjskim, liczy do 8000 mieszkańców; przyp. red.)

Wiedeń 22-go września.—Według dotychczasowych danych, rezultat obrad austro-węgierskiej komisji cłowej będzie taki, że po przyjęciu pierwotnie ułożonych stypulacyj (cło od nafty 1 zlr. 42 kr.) przez izbę panów, rząd wniesie ponownie odnośny projekt do izby posłów. Ponieważ zaś w izbie posłów, która uchwaliła cło w wysokości 2 zlr., nie znajdzie się dla niego większość, nastąpi przeto rozwiązanie tej izby. W łonie rządu zaś nastąpią zmiany w duchu zupełnego wyemancypowania gabinetu z pod wpływów parlamentarnych. Powstanie nowy gabinet pod przewodnictwem hr. Taafego, będzie on wszakże czysto biurokratycznym, niezależnym od żadnej większości w parlamencie, przeznaczonym wszakże do dalszego prowadzenia polityki autonomizno-pojednawczej.

Wiedeń 22-go września.—W Krajowy podczas zaburzeń socjalistycznych spalono dwa domy, kilkanaście innych zniszczono, sklepy spłądowano, kilkadziesiąt osób raniono. Policja, która wystąpiła po niewczasie, aresztowała wiele osób.

Wiedeń 22-go września.—*Politische Correspondenz* zapewnia w liście z Petersburga, że Rosja ma szczerzy i rzetelny zamiar nie podejmować okupacji Bułgarii.

Budapeszt 22-go września.—Urzędownie zapewniają, że hr. Taafe będzie dążył wszelkimi siłami do restytucji pierwotnie oznaczonej wysokości cla od nafty (1 zlr. 42 kr.), która przez izbę deputowanych przedlitawskiej rady państwa podniesioną została na wniosek Grocholskiego do 2 zlr., na co nie zgadzają się węgry. W razie jeżeli akcja w tym kierunku nie powiedzie się hr. Taafemu, poda on się do dymisji. Toż samo stanowisko zajął Tisza.

Łondyn 22-go września.—Korespondent *Timesa* miał rozmowę ze Stambulowem, który oświadczył między innemi: Stosunki rejencji z rosyjską agencją dyplomatyczną mają dotąd charakter prywatny. Rejencja gotowa jest przedstawić wielkiemu zgromadzeniu kandydata poleconego przez Rosję, skoro takowy zatwierdzony będzie przez mocarstwa. Czy przysły książę Bułgarii będzie Niemcem czy Rosjaninem, chodzić będzie o to, aby czuł się przede wszystkim Bułgarem i był posłusznym konstytucji. Gdyby spiskował przeciw wolności i niezawisłości Bułgarii, nie mógłby pozostać na tronie. Konstytucja wymaga zmian; jest to wszakże sprawa czysto wewnętrzna. Rejencja przyjmie z wdzięcznością instruktorów rosyjskich dla armji, wszakże minister wojny wszelakiej narodowości musiałby odpowiedzialnym być przed konstytucją. Ponieważ rejencja uznana jest przez sobranje, traktowałyby każdego w Bułgarii, kto by przeciw niej za broni porwał, jako zdrajcę stanu. Rejencja oświadczyła to przedstawicielom mocarstw, a między innymi i przedstawicielowi Rosji, który rzekł: „Bylibyście w pełnem waszem prawie”. Rząd zalecił Cankowowi, aby strzegł się pilnie wszelkich nurtowań przeciw obecnemu porządkowi rzeczy. W wielkiem zgroma-

Дозволено Цензурою Варшава 11 (23) Сентября 1886 г.